

Ive Mažuran

Skupni nalaz srebrnog novca iz XVII. stoljeća u Oriovcu, lokalitet »Garište«

Poznavanje socijalno-ekonomskih, a pogotovo monetarnih prilika u Slavoniji XVI. i XVII. stoljeća više je nego oskudno. Objavljena izvorna građa za to razdoblje naše nacionalne historije odnosi se najvećim dijelom na vojno-političku prošlost, ali i u tom pogledu je prilično fragmentarna. Sačuvanih izvora kojima danas raspolažemo toliko je malen broj, da gotovo nisu ni vrijedni spomena. Ogromno arhivsko blago razasuto po stranim arhivima, u Carigradu i Beču, izuzimajući Arhiv Orijentalnog Instituta u Sarajevu, očekuje još uvijek generacije historičara i orijentalista da ih prouče i stave u službu historijske nauke. Literatura o tom razdoblju slavonske prošlosti, osim nekoliko novijih rasprava naših istaknutih naučnih radnika, orijentalista, svodi se još uvijek na Smičiklasovu »Dvjestogodišnjicu oslobođenja Slavonije od Turaka«. Međutim, ta studija, koja je nekada značila veliki doprinos proznavanju prošlosti Slavonije, pisana sa mnogo patriotskog žara, danas više ne može zadovoljiti interese ni shvaćanja suvremenog historičara, ni historijske nauke uopće. Ovim zapažanjem, naime, nije nam namjera isticati nedostatke Smičiklasove studije, koja je, ponavljamo, bila nekada veliki doprinos našoj historiji, nego samo konstatirati činjenicu, da je ta studija izgubila nekadašnju vrijednost, iako će ona još dugo poslužiti kao solidan putokaz pri daljnjim istraživanjima prošlosti Slavonije XVI. i XVII. stoljeća.

Imajući u vidu spomenute činjenice i složenost procesa u sagledavanju historijske istine i društveno-ekonomskog organizma, koji se razvijao na ovom teritoriju, a koji je iza sebe ostavio tako malo tragova, nastojimo obradom skupnih nalaza novaca iz XVI. i XVII. st. nađenih u Slavoniji, pridonijeti poznavanju monetarnih, a na indirektan način i ekonomskih prilika Slavonije XVI. i XVII. stoljeća.

Zahvaljujući susretljivosti direktora Muzeja Brodskog Posavlja u Slavonskom Brodu, prof. Ivana Kovačevića, koji nam je ovaj nalaz stavio na uvid i obradu, objavljujemo ga, kao još jedan skromni prilog poznavanju spomenutih prilika u Slavoniji.

Negdje četrdesetih godina ovog stoljeća novac je izorao neki seljak u Oriovcu na lokalitetu »Garište«. Bio je pohranjen u glinenom posudi, koja je prilikom nalaza razbijena. Cjelokupni nalaz sastojao se od

53 srebrnjaka, od kojih smo 48 komada dobili na uvid. Sav novac pripada isključivo XVII. stoljeću. Po sadržaju on se ne odvajava od do sada već poznatih nalaza sa terena Slavonije i Srijema, nego se većim dijelom s njima i podudara. Interesantno, a i značajno je podvući, da ni u sastavu ovog nalaza nema niti jednog jedinog turskog novca, iako je turski novac tada bio službena valuta. Najstariji među njima je forint grada Deventera iz 1611. godine, a najmlađi, petnajstica Leopolda I. kovana 1691. g. u Kremnicu, te dvije trećine talira saskog kneza Johanna Georga III. iz albertinske linije, kovane također iste godine. Ostali novci pripadaju Fruncuskoj, Španiji, Nizozemskoj, Belgiji, Poljskoj, Austriji, Mađarskoj, Šleskoj, saskim knezovima, linije Weimar i Gotha, Brandenburg, Schwartzburg-Honsteinu, pokrajinama Anhalt, Sayn i Pfalzu, te gradovima Campenu, Goslaru, Lübecku i Mecklenburgu. Novac je izgleda zakopan negdje 1691. ili 1692. godine za vrijeme rata s Turcima za oslobođenje Slavonije. Već prema geografskom položaju Oriovca, zna se, da je taj kraj u to vrijeme bio vrlo nesiguran i nemiran od čestih provala Turaka, koji su nastojali zadobiti izgubljenu Slavoniju.

Po sadržaju nalaz je vrlo interesantan i raznolik, iako ne predstavlja neku naročitu numizmatičku vrijednost. Pojedini primjerci ističu se jedino kvalitetom očuvanosti. Međutim, nalaz uzet u cjelini ima prvo-razrednu vrijednost, kao još jedan značajan doprinos poznavanju monetarnih prilika Slavonije.

Već pri obradi skupnog nalaza novaca iz XVII. stoljeća nađenih u Baranji¹, analizirajući kretanje vrijednosti turske valute iznijeli smo nekoliko osnovnih zaključaka. Jedan od najbitinijih, bilo je utvrđivanje konstatnog opadanja vrijednosti turskog novca, koji dosiže gotovo kulminaciju u XVII. st., a nastaje kao rezultat financijskih napora centralne, vlasti, da pokrije ogromne rashode svoje osvajачke politike, te ekonomsko-socijalne strukture spahijsko-timarskog sistema. Dijametralno toj pojavi rasla je vrijednost stranog novca, koji uskoro na ondašnjem novčanom tržištu stiče dominantnu ulogu i postizava značaj »zdrave valute«. Ekonomska usmjerenost Slavonije, kao periferne oblasti turskog carstva, prema zapadu, i sve čvršća povezanost sa zapadnoevropskim tržištem već po prirodi stvari utjecala je na priliv stranog novca. Cirkuliranje novca zapadno-evropskih zemalja u Slavoniji za vrijeme turske okupacije ne bi imalo većeg značaja, kada bi istovremeno i turska valuta bila stabilna i ne bi bila podvrgnuta naglim promjenama, ne samo to, nego i kaotičnom monetarnom stanju kovanjem sa službene strane lažnog i bezvrijednog novca. Novac zapadno-evropskih zemalja, kao i pojedinih svjetovnih i duhovnih vladara, iako je bio često podvrgavan devalvaciji, bio je još uvijek u neuporedivoj vrijednosti prema turskom novcu. Taj momenat, uz već spomenute činjenice, bio je i te kako važan u ondašnjim poslovnim krugovima, a pogotovo prilikom tesauracije novca. Momenat tesauracije upravo nam i objašnjava zašto među skupnim nalazima novaca iz XVI. i XVII. stoljeća nađenim u Slavoniji nema ni jednog jedinog turskog novca, iako je Slavonija bila tada sastavni dio turskog carstva. Iz te konstatacije, naime, može se proizvesti zaključak, da bezvrijedni turski novac nije ni služio za tesauriranje, nego jedino kao zakonsko plaćevno sred-

stvo u podmirivanju obaveza prema centralnoj vlasti i ostalih izdataka, koji nisu prelazili lokalne okvire.

Sve ove konstatacije i izvedeni zaključci prilikom obrade nalaza novaca iz Baranje vrijede u cijelosti i za nalaz u Oriovcu. Ali ne samo to, da oni vrijede za nalaz u Oriovcu, nego ih upravo taj nalaz sadržajem i potkrepljuje.

Iz do sada već poznatih i objavljenih skupnih nalaza novaca za koje se može sigurno tvrditi da su cirkulirali u Slavoniji u XVI. i XVII. stoljeću, interesantno je vidjeti, kojih je sve to novac zemalja, pokrajina, gradova i feudalaca.

U skupnom nalazu novaca iz Valpova, bilo je novaca Mađarske i to vladara Matije Korvina, Vladislava II., Ludovika II., Ivana Zapolje i Ivana II. Sigismunda, zatim Austrije, Erdelja, gradova Kotor, Schweidnitz i Rige.² Nalazom u Orahovici taj se krug proširuje. Tu su novci Dubrovnika, Venecije, Francuske, Španije, Monaca i jedan grošić Leopolda I. kovan za Česku.³ Među novcima nađenim u Irigu zastupana je Saska, linija Lauenburg i Weimar, zatim Tirol, Liegnitz, Brieg, Wohlau, Württemberg-Öls, Hohenlohe-Langenburg, te nadbiskupije Salzburg, Olomuc i Wroclaw (Breslau).⁴ Nalaz na pustari Jarkovci kod Stare Pazove upotpunjuje ovu listu novcima Austrije, kovanim u Beču, Grazu, Neuburgu na Innu, Hallu, Würzburgu, Pragu, Brnu, Bratislavi i Kutnoj hori, zatim Mađarske, kovanim u Kremnicu i Požunu (Bratislava).⁵ Nalazom zlatnika u Starom Slankamenu listi se pridružuju belgijske provincije Holland, Westfreisland, Oberyssel, Utrecht i grad Campen.⁶ Među novcima kukujevačkog nalaza zastupljena je Poljska, Brabant, Mađarska sa kovnicom u Kološvaru i grad Bremen.⁷ Skupnim nalazom iz Baranje taj se spisak povećava novcima Brandenburg, belgijskih provincija Gelderna i Zelanda, pokrajine Honstein-Schwarzburga i grada Zwolla. Pridruže li se ovim nalazima i novci nađeni u Oriovcu, onda za sada dobivamo slijedeći rezultat.

Na teritoriju Slavonije u XVI. i XVII. stoljeću cirkuliraju prije svega novci susjedne Mađarske, zatim Austrije, Erdelja, gradskih republika Venecije i Dubrovnika, te grada Kotor. Novci austrijskih vladara, koji kuje odvojeno novac za Mađarsku, Česku, Šlesku i brojne nasljedne zemlje, kovani su u Beču, Grazu, Neuburgu na Innu, Hallu, Würzburgu, Pragu, Brnu, Wroclawu, Kutnoj hori, Požunu, Kološvaru i Kremnicu. Po brojnosti zatim slijede novci Francuske, kovani u Parizu-Lyonu, Rouenu, Limoges i Aixu. Iza ovih dviju najbrojnijih skupina kurziraju novci njemačkih kraljevina, mnogobrojnih kreževina, grofovija i to: Saske, albertinska, Gotha, Lauenburg i Weimar linija, Brandenburg, Brandenburg-Frankena, linija Ansbach, Anhalt-Zerbsta, Pfalz-Neuburga, Sayna, linija Wittgenstein, Honstein-Schwarzburga, linija Arnstadt-Sonderhausen, Württemberg-Öls, Hohenlohe-Langenburga, Šleske, kneževine Liegnitz, Brieg, Wohlau, Berg i Goldberg. Novci belgijskih provincija Westfrieslanda, Zelanda, Gelderna, Hollanda, Oberyssela i Utrechta bili su radi kvalitete također vrlo cijenjeni i rado primani. U ništa manjoj cijeni nisu bili ni novci gradova Bremena, Campena, Danziga, Deventera, Goslara, Lübecka, Mecklenburga, Schweidnitza, Rige i Zwolla. Pridruži li se ovim novcima još i novac Poljske, Španije, Nizo-

zemske, Brabanta, kneževine Monaco, te nadbiskupija Salzburg, Olomuc i Wroclaw, tim bi za sada bio krug zatvoren. Dobivena slika o cirkulaciji novca, kako se vidi, vrlo je interesantna i unosi prilično mnogo svijetla o monetarnim prilikama spomenutog razdoblja u Slavoniji.

OPIS NOVCA

G O S L A R

1. Av.) MONETA NOVA (²/₃) CIVITATIS, štit, na njemu raskriljeni orao, iznad štita otvorena i okrunjena kaciga sa perjanicom, oko kacige i štita plašt.

Rv.) IMPERIALIS GOSLARIENSIS — XXIII MARIEN-GROSCH 1675, kovnički znak: C. H. S. Komad 1

M E C K L E N B U R G

Christian Ludwig (1658.—1692.)

2. Av.) CHRISTIAN. LVDV. D. G. DVX. (²/₃), gologlavo poprsje na desno.

Rv.) MECHLENBVRGENSIS 1678, okrunjeni štit sa heraldičkim znacima Mecklenburga, koji pridržavaju dva genija. Kovnički znak: H — H. Dvije trećine talira. Komada 2

C A M P E N

3. Av.) MO. ARG. CIV. BELG. CAMPEN, oklopnik, okrenut na desno, štit sa uzdignutim lavom.

Rv.) CONFIDENS DNO. NON MOVETVR 16 — 83, uzdignuti lav, otvorenih ralja, isplaženog jezika, okrenut lijevo. Talir. Komad 1

D E V E N T E R

4. AV.) MATTH. I. D. G. ROM. IMP. SE. AVG., dvoglavi orao.

Rv.) FLOR. ARG. (28) IMP. DAVENT 16—11, okrunjeni štit sa heraldičkim znacima. Forint. Komad 1

L Ü B E C K

August Fridrich, Hercog von Holstein (1666.—1705.)

5. Av.) AVGUST. FRID: D: D: G: EL: EP: LVB: H: N: D: S; E; H; (²/₃), gologlavo poprsje okrenuto na desno.

Rv.) ADEO. SORSQ. MEA. 1678., okrunjeni štit sa heraldičkim znacima. Dvije trećine talira. Komada 3

F R A N C U S K A

Louis XIV. (1643.—1715.)

6. AV.) LVD. XIII. D. G. FR. ET. NAV. REX., gologlavo poprsje s lovor vijencem, okrenuto na desno.

Rv.) SIT. NOMEN. DOMINI. BENEDICTVM. 1650., okrunjeni štit sa tri ljiljana. Kovnički znak: D, kovnica Lyon. Jedan iz godine 1659., kovnički znak: A, kovnica Paris, a drugi iz godine 1660., kovnica Aix, oba probušena. Dvanajstine talira. Komada 3

POLJSKA

Sigismund III. (1587.—1632.)

7. Av.) SIGIS. III. D. G. REX. POL. M. D. LI. RVS. PRV. M., okrunjeno i oklopljeno poprsje sa žezlom i jabukom, okrenuto na desno.
 Rv.) SAM. LIV. NE. N. SV. GOT. VANQ. HRI. R., u polju godina 16 — 23., okrunjeni štit sa heraldičkim znacima navedenih zemalja. Sas Jana Danillovicza. Kovnica Bydgoszcz. Ort — 10 groša. Komad 1

Jan Kazimir (1648.—1672.)

8. Av.) DAT. PRETIVM SERVATA SALVS POTIORQAE METELLO EST, u sredini u ligaturi uncijalna slova JCR, a iznad njih kruna.
 Rv.) MONET: NOV: REGNI POLONIAE, okrunjeni štit na heraldičkim znacima Poljske i Litve. U donjem odsječku štita: XXX GRO. POL. Kovnički znak: A — T. Kovničar Andreja Tymf. Kovnica Bydgoszcz. Komad 1

ŠPANIJA

Filip IV. (1621.—1665.)

9. Av.) PHIL. IIII. D. G. HISP. ET. INDIAR. REX., u polju godina 16 — 32., stilizirani križ sa krunom.
 Rv.) ARCHID. AVST. DVX. BVRG. CO. FLAN., okrunjeni štit sa heraldičkim znacima. Kovnica Antwerpen. Komad 1
10. Av.) Idem, godina 16 — 44.
 Rv.) ARCHID. AVST. DVX. BVRG. BRAB., okrunjeni štit sa heraldičkim znacima. Jedan komad iz godine 1647. Kovnica Aatwerpen. Krstasti talir. Komada 2

NIZOZEMSKA

Albert i Elizabeta (1598.—1621.)

11. Av.) DEI GRATIA ALBERTVS. ET. ELISABET, stilizirani križ.
 Rv.) ARCHID. AVST. DVCES. BVRG. DOM. TORNA. Z, okrunjeni štit sa heraldičkim znacima. Kovnički znak: kula. Kovnica Tourney. Krstasti talir. Komad 1
12. Av.) Idem
 Rv.) ARCHI. DVC. AVST. DVCES CO. FL., okrunjeni štit. Kovnica Antwerpen. Desetica. Komad 1

BELGIJA

Provincija Overysel

13. Av.) MO. NO. ARG. CONE. BELG. PRO. TRAN., oklopnik, okrenut na desno, ispod njega štit sa uzdignutim lavom.
 Rv.) CONFIDENS DNO. NON MOVETVR 1683, uzdignuti lav, okrenut lijevo, otvorenih ralja, isplaženog jezika i savijenog kitnjastog repa. Talir. Komad 1

ŠLESKA

Leignitz, Berg, Goldberg

Ludwig (1653.—1663.)

14. Av.) D. G. LUDOVICUS DUX (XV) SIL. L. B. & GOLDBER., gologlavo poprsje okrenuto na desno.

- Rv.) MONETA NOVA ARGENTEA 1662., raskriljeni orao, okrenut na lijevo. Jedan komad iz godine 1663. Četvrtina talira. Komada 2

TIROL

Nadvojvoda Leopold (1619.—1632.)

15. Av.) LEOPOLDVS: D: G: (10) ARC: D: AVSTRI:, u polju 1. 6. 3. 2., oklopljeno i okrunjeno poprsje sa žezlom i jabukom, okrenuto na desno.

- Rv.) DVX: BVRGVND: COMES TYROL:, okrugli štit razdijeljen na četiri polja. Desetica. Komad 1

Leopold I. (1656.—1705.)

16. Av.) LEOPOLDVS D. G. (XV) (R. I. S. A. G. H. B. REX, gologlavo poprsje sa lovor vijencem, okrenuto na desno.

- Rv.) ARCHID. AVS. DVX. B. CO. TYR. 16 — 64., dvoglavi austrijski orao. Kovnički znak: CA u ligaturi. Kovničar Andrea Cetti. Kovnica Graz. Jedan komad iz godine 1674. Kovnički znak: rozeta. Kovničar Franz Faber v. Rosenstock. Kovnica Graz. Petnajstice. Ukupno komada 3

MADJARSKA

Leopold I. (1656.—1705.)

17. Av.) LEOPOLD. D. G. (XV) I. S. A. H. B. REX, gologlavo poprsje sa lovor vijencem, okrenuto na desno.

- Rv.) HVNGARIAE PATRONA 1674., lik Marije sa djetetom. Kovnički znak: K — B. Kovnica Kremic. Jedan komad iz 1678., a drugi 1691. godine. Petnaestice. Ukupno komada 3

SASKA

Albertinska linija

Johann Georg III. (1680.—1691.)

18. Av.) IOH. GEORG. D. G. SAX. I. C. M. A. & W., gologlavo poprsje, okrenuto na desno.

- Rv. PIETATE & 16 ($\frac{2}{3}$) 91 IUSTITIA, okrunjeni štit. Dvije trećine talira. Komad 1

Linija Gotha

Fridrich I. (1675.—1691.)

19. Av.) FRIDRIC. DVX. ($\frac{2}{3}$) SAX. I. C. ET M., u polju 16—79., okrunjeni štit sa heraldičkim znacima.

- Rv.) PER ASPERA AD ASTRA, u polju okrunjeno veliko slovo F, a naokolo razmještena četiri štita sa heraldičkim znacima. Dvije trećine talira. Komada 3

20. Av.) FRIDRID. D. G. DUX. ($\frac{2}{3}$) SAX. IUL. CL. ET. M., u polju 1678., štit.

- Rv.) Idem.

Komad 1

Linija Weimar

Johann Ernst (1662.—1683.)

27. Av.) CAR. WIH. D. G. P. R. A. C. A. D. S. B. I. E. K., gologlavo poprsje, okrenuto na desno.

- Rv.) PRUDENTER; ET. ($\frac{2}{3}$) CONSTANTER, u polju 16 — 77., okrunjeni štit razdijeljen na 4 polja. Jedan komad iz godine 1678. Dvije trećine talira. Komada 2

BRANDENBURG-FRANKEN

Linija Ansbach
Johann Friedrich (1667.—1686.)

22. Av.) IOH: FRID: D. G. MAR. BR: M. PR. D. B. NOR:, gologlavo poprsje, okrenuto na desno.
Rv.) PIETATE ET IUSTITIA 16 ($\frac{2}{3}$) 76., okrunjeni štit. Dvije trećine talira. Komad 1
23. Av.) IOH: FR: D. G. M. ($\frac{1}{6}$) BRAND: MAG:, gologlavo poprsje, okrenuto na desno.
Rv.) PR. D. B. NOR: PR. HALB. M. C. 16 — 77, okrunjeni štit. Šestina talira. Komad 1

SCHWARZBURG, HONSTEIN

Linija Arnstadt-Sonderhausen
Christian Wilhelm (1670.—1721.)

24. Av.) CHRISTIAN WILHELM E. IV. COM. I., gologlavo poprsje, okrenuto na lijevo.
Rv.) COM. DE. SCHWAR. E. HON. ($\frac{2}{3}$) DYN. I. ARN. SON. LEV. L. E. CL., okrunjeni štit sa lavom, kojeg pridržavaju dvije figure sa zastavama, u donjem odsječku štita češalj. Kovnički znak: H — M. Iznad štita godina 1675. Dvije trećine talira. Komad 1
25. Av.) CHRISTIAN: WILH: E: IV: COM: IMP:, gologlavo poprsje, okrenuto na desno.
Rv.) COM. DE. SCHWARTZ: ($\frac{2}{3}$) ET HONSTEIN, okrunjeni štit sa lavom, kojeg pridržavaju dvije figure sa zastavama; u donjem odsječku štita češalj. Godina 1676. Jedan komad bez oznake godine. Dvije trećine talira. Ukupno komada 3
Anton Günther II. (1675.—1716.)
26. Av.) ANTHON: GUNTHER: E: IV: COM: IMP., gologlavo poprsje, okrenuto na desno.
Rv.) COM. DE. SCHWARTZ. ($\frac{2}{3}$) ET HONSTEIN, štit, iznad štita godina 1676. Dvije trećine talira. Komad 1

ANHALT

Zerbst
Carl Wilhelm (1667.—1718.)

27. Av.) CAR. WIH. D. G. P. R. A. C. A. D. S. B. I. E. K., gologlavo poprsje, okrenuto na desno.
Rv.) MON. NOV. ARG. ($\frac{2}{3}$) P. R. A. I. S. D. I. E. K., u polju 16 — 77, štit. Kovnički znak: C. P. Jedan komad iz godine 1678. Dvije trećine talira. Kamada 2

SAYN

Linija Wittgenstein
Gustav (1657.—1701.)

28. Av.) GUSTAV. G. Z. S. W. V. HON. H. Z. H. V. N. L. V. C., gologlavo poprsje, okrenuto na desno.

- Rv.) TANDEM FORTU (2/3) NA OBSTETRICE, u polju 16—77, okrunjeni štit. Dvije trećine talira. Komada 2
29. Av.) GUSTAV: G: Z: S: W: HON: H: Z: V: N: L: V: C; L; gologlavo poprsje, okrenuto na desno.
- Rv.) AD. PALMUM. PRES (2/3) SA. LAETITIUS. SURGIT., u polju 1676., okrunjeni štit. Kovnički znak: P — L. Kovničar Peter Löhr. Dvije trećine talira. Komada 1

P F A L Z

Neuburg

Philip Wilhelm (1653.—1690.)

30. Av.) PHIL. WIL. D. G. COM. PHRE. D. BAV. IVL. CLE. ET. MON., gologlavo poprsje, okrenuto na desno.
- Rv.) MONETA. ARGN. (2/3) IVLIA. ET. MONT., u polju iznad štita godina 16—76, okrunjeni štit. Kovnički znak: dvije zastave IL. Dvije trećine talira. Komad 1

B I L J E Š K E

1. Vidi I. Mažuran, Skupni nalaz srebrenog i zlatnog novca iz XVII. stoljeća u Baranji, Osječki zbornik V., p. 133—136.
2. VHAD n. s. VI, p. 178—184
3. VHAD n. s. VIII, p. 187, 188
4. VHAD n. s. VIII, p. 188
5. VHAD n. s. VIII, p. 189—192
6. VHAD n. s. X, p. 226
7. VHAD n. s. X, p. 225
8. Osječki zbornik V., p. 136—140

Sammelfund von Silbermünzen des XVII. Jahrhunderts aus Oriovac,
Lakolität »Garište«

In den 40-er Jahren dieses Jahrhunderts grub ein Bauer in Oriovac auf der durch archäologische Funde schon bekannten Lokalität genannt »Garište« (Brandstätte) ein irdenes Gefäß mit Münzen aus. Das Gefäß wurde beim Ausgraben zerbrochen. Der ganze fund bestand aus 53 Silbermünzen, die sämtliche dem XVII. Jahrhundert angehören. Die älteste ist ein Gulden der Stadt Deventer aus dem Jahre 1611, die jüngste ein 15-Kreuzerstück Leopolds I. geprägt in Kremnitz 1691, ferner ein 2/3-Taler des sächsischen Fürsten Johann Georg III. der Albertiner-Linie, geprägt im gleichen Jahre. Die übrigen Münzen sind französische (Louis XIV.), spanische (Philipp IV.), niederländische (Albert und Elisabeth), belgische (Provinz Overysse), polnische (Sigismund III. und Jan Kazimir), österreichische, ungarische (Leopold I.), schlesische (Fürstentum Liegnitz, Berg, Goldberg); einzelne Stücke gehören den Fürstentümern oder Grafschaften Sachsen (Gotha und Weimar-Linie), Brandenburg-Franken (Linie Ansbach), Schwarzburg-Honstein (Linie Arnstadt-Sonderhausen) Anhalt-Zerbst, Sayn (Linie Wittgenstein) und Pfalz—Nauburg an, andere wieder den Städten Campen, Goslar, Lübeck und Mecklenburg.

Das geld scheint um das Jahr 1691 oder 1692 vergraben worden zu sein zur Zeit des Türkenkrieges zur Befreiung Slavoniens. Es ist wichtig festzustellen, dass auch in diesem Fund keine einzige türkische Münze vorzufinden war, obzwar das türkische Geld zu jener Zeit in Slavonien gesetzliches Zahlungsmittel war, da ja Slavonien einen Teil des türkischen Staates bildete. Dieser Fund im Ganzen genommen hat keinen besonderen numismatischen Wert, umso grösser ist aber seine Bedeutung als Beitrag zur Erhellung der Monetarverhältnisse in Slavonien im XVI. und XVII. Jahrhundert.